

Lausunto

18.7.2024

VN/11908/2023
VN/11908/2023-MMM-34

MMM:n lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta (jakeluelvoite)

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta. Samassa yhteydessä esitetään muutosta biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 § ja 6 §:iin ja esitetään kumottavaksi eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä annettu laki.

Hallituksen esityksen pääasiallisena tavoitteena on saattaa jakeluelvoitetta koskeva lainsäädäntö vastaamaan hallitusohjelman kirjauksia sekä muutoksia, joita on tehty uusiutuvan energian käytön edistämistä koskevaan direktiiviin eli RED III-direktiiviin (2023/2413). Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuosien 2025–2027 jakeluelvoitetasoja niin, että ne nousisivat maltillisesti kuluvan vuoden jakeluelvoitetasosta, mutta olisivat silti nykylainsäädäntöä alemmalla tasolla. Myös lisävelvoitteen tasoja alennettaisiin vuosiksi 2026 ja 2027. Nykyllaissa säädettyjä seuraamusmaksutasoja alennettaisiin vuosiksi 2024–2027. Muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille asetettaisiin oma, asteittain nouseva vähimmäisosuusvelvoite vuosille 2028–2030. Näiden RFNBO-polttoaineiden vähimmäisosuusvelvoite olisi neljä prosenttiyksikköä vuonna 2030. Lisäksi jakeluelvoitetta täyttävää keinojen valikoimaan lisättäisiin yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitettu uusiutuva liikennesähkö. Samalla säädettäisiin niin sanotusta joustomekanismista, jonka puitteissa jakelija voisi täyttää jakeluelvoitetta rahoittamalla Suomessa toteutettavia muita vaihtoehtoisia päästövähennystoimia. Myös jakeluelvoitelakiin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia. Biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annettuun lain 4 § ja 6 § tehtäisiin muutokset, joita edellyttää RED III-direktiiviin lisätty uusi määritelmä, joka koskee muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemykset koskevat erityisesti esitettyä joustomekanismimallia ja jakeluelvoitetasojen alentamista.

Joustomekanismimalli

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan, että otetaan käyttöön rajattu joustomekanismi. Muutos perustuu hallitusohjelman kirjauksiin. Rajatun joustomekanismin avulla polttoaineiden jakelijat voisivat täyttää jakeluelvoitetta rahoittamalla Suomessa vaihtoehtoisia taakanjakosektorin ja maankäyttösektorin päästövähennystoimia.

Esityksen mukaan taakanjakosektoriin kohdistuvilla vaihtoehtoisilla päästövähennystoimilla olisi mahdollista täyttää 5,5 prosenttiyksikköä jakeluelvoitteesta. Myöhemmin valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin, että 5,5 prosenttiyksiköstä 1 prosenttiyksikön voisi täyttää myös maankäyttösektoriin kohdistuvilla päästövähennystoimilla. Päästövähennystoimen olisi täytettävä laissa säädetyt hyväksymisen edellytykset. Energiavirasto hyväksyisi jakelijan hakemuksesta päästövähennystoimen osaksi joustomekanismia. Saavutettu päästövähennys voitaisiin hyväksyä jakeluelvoitteeseen vasta sitten kun toimi on toteutettu ja päästövähennys on todentajan toimesta todennettu.

Maa- ja metsätalousministeriö on osallistunut työ- ja elinkeinoministeriön koordinoimaan jakeluelvoitteen joustomekanismin valmistelutyöhön ja pitää tärkeänä, että ehdotetun menettelymallin toimitusta arvioidaan edelleen siihen liittyvien käytännön haasteiden, kuten päästövähennystoimien mitaaminen, raportointi ja todentaminen, vuoksi.

Esitettyyn joustomekanismiin sopivia vaihtoehtoisia päästövähennystoimia löytyy sekä maataloudesta että maankäyttösektorilta. Maankäyttösektorilla tapahtuvat ilmastovaikutukset lasketaan osaksi kansallista maankäyttösektorin kasvihuonekaasuinventaariota. Näin ne eivät suoranaisesti

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

hyödytä taakanjakosektorin velvoitteiden täyttämistä, mutta tuovat joka tapauksessa kansallisesti tärkeitä ilmastohyötyjä.

Maatalousmaahan kohdistuvat päästövähennystoimet vaikuttavat kuitenkin maatalouden päästöihin sekä taakanjako- että maankäyttösektorilla, joten niistä myös raportoidaan näillä molemmilla sektoreilla. Esimerkiksi turvepeltojen pohjavedenpinnan nostamisen (vettäminen) ilmastovaikutukset näkyvät maatalouden päästövähennyksenä sekä taakanjakosektorin että maankäyttösektorin päästöta-seissa. Lain jatkotyössä tulee selvittää, miten ja missä vaiheessa nämä molemmilla raportointi-sektoreilla näkyvät toimet otetaan huomioon joustomekanismeissa.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan päästövähennystoimien vaikutusten lasken-nan tulisi mahdollisuuksien mukaan perustua kansallisessa kasvihuonekaasuinventaariossa käytet-tyihin IPCC:n menetelmiin, jolloin niiden vaikutus on mahdollista huomioida suoraan kasvihuonekaa-suinventaariossa.

Maa- ja metsätalousministeriö korostaa, että maatalouden osalta EU:n yhteisen maatalouspolitiikan Suomen kansallinen strategiasuunnitelma pitää sisällään tukielementtejä erilaisille maataloudesta peräisin olevien kasvihuonekaasupäästöjen vähennystoimille. Tämä tulee ottaa huomioon arvioi-taessa joustomekanismiin tulevien toimien lisäisyttä sekä toimeenpanoa ja kannustinvaikutusta yk-sittäisen viljelijän näkökulmasta.

Kohdassa 5 e §. Joustomekanismin hyväksymishakemus sivulla 36 todetaan ”Toimen vaatimusten-mukaisuuden arvioimiseksi Energiaviraston tulisi harkita asiantuntijalausuntojen pyytämistä esimer-kiksi Ruokavirastolta tai Luonnonvarakeskukselta.” Maa- ja metsätalousministeriö tunnistaa, että Energiavirastolla on tarve asiantuntijatuella, ja tästä sekä sen edellyttämästä resurssitarpeesta tulee käydä vielä erilliset keskustelut sekä Ruokaviraston, Luonnonvarakeskuksen tai muun potentiaalisen tahon kanssa.

Yksittäisenä tekstiin liittyvänä ministeriö toteaa, että rehun lisäaineista kirjoitettaessa tulisi käyttää yhtenäistä termiä: ”rehun lisäravinne” kohdat tulisi muuttaa muotoon ”rehun lisäaine”.

Maa- ja metsätalousministeriö korostaa, että asian jatkovalmistelussa, kuten joustomekanismia kos-kevan valtioneuvoston asetuksen valmistelussa voidaan hyödyntää vuosina 2019-2024 toteutetun Hiilestä kiinni –kokonaisuuden tutkimus- ja kehittämistuloksia. Mahdollisia synergiahyötyjä tulee ha-kea myös EU:n hiilenpoistojen sertifiointikehikon asetuksen alemman tason säätelystä, jossa kehitet-ään Unionin tason yhteisiä kriteerejä lisäiselle hiilenpoistolle ja päästöjen vähentämiselle.

Jakeluelvoitetasojen alentaminen

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuosien 2025–2027 jakeluelvoitetasoja niin, että ne nousisi-ivat maltillisesti kuluvan vuoden jakeluelvoitetasosta, mutta olisivat silti nykyilainsäädäntöä alem-malla tasolla. Myös lisävelvoitteen tasoja alennettaisiin vuosiksi 2026 ja 2027.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että biokaasun jakeluelvoitteeseen tehtävät merkittävät muu-tokset lisäävät epävarmuutta, mikä heijastuu negatiivisesti biokaasualalla tehtäviin investointipäätök-siin.

Kansliapäällikkö

Pekka Pesonen

Jakelu

TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/11908/2023-MMM-34

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: